

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE CRNE GORE O OBAVLJANJU PLAĆENE DELATNOSTI ODREĐENIH ČLANOVA PORODICE ČLANOVA DIPLOMATSKO – KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o obavljanju plaćene delatnosti određenih članova porodice članova diplomatsko - konzularnih predstavništava, potpisan u Beogradu, 5. jula 2019. godine, u originalu na srpskom i crnogorskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma u originalu na srpskom jeziku glasi:

SPORAZUM
IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE CRNE GORE
O OBAVLJANJU PLAĆENE DELATNOSTI ODREĐENIH
ČLANOVA PORODICE ČLANOVA DIPLOMATSKO –
KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA

Vlada Republike Srbije i Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Strane),
prepoznajući potrebu za definisanjem pravnog okvira, koji ima za cilj da omogući obavljanje plaćene delatnosti određenim članovima porodica članova diplomatsko–konzularnih predstavništava države imenovanja u državi prijema,
sporazumele su se o sledećem:

Član 1.

Primena sporazuma

1. Obavljanje plaćene delatnosti u državi prijema, na bazi reciprociteta, dozvoljeno je sledećim licima:

a) supružniku/partneru i neoženjenoj/neudatoj deci do 26 godina starosti, odnosno dok su na redovnom školovanju, diplomatsko–konzularnog predstavnika akreditovanog u:

- državi prijema, ili
- međunarodnoj organizaciji sa sedištem u državi prijema;

b) supružniku/partneru i neoženjenoj/neudatoj deci nekog drugog člana osoblja diplomatsko – konzularnog predstavništva te iste države, kako je definisano u članu 1. Bečke konvencije o diplomatskim odnosima (1961) i članu 1. Bečke konvencije o konzularnim odnosima (1963) (u daljem tekstu: Bečke konvencije).

2. Dozvolu za obavljanje plaćane delatnosti izdaju nadležni organi države prijema u skladu sa zakonima i propisima koji su na snazi u državi prijema i u skladu sa odredbama ovog sporazuma.

3. Dozvola se ne odnosi na državljane države prijema ili na lica sa stalnim boravištem na njenoj teritoriji.

4. Dozvola za obavljanje plaćene delatnosti u državi prijema prestaje da važi licima koja su, nakon započinjanja plaćene delatnosti, prestala da budu članovi porodice, odnosno deo zajedničkog prijavljenog domaćinstva diplomatsko–konzularnog predstavnika iz tačke 1. ovog člana.

5. Dozvola se odobrava u periodu u kojem lica na koja se odnosi tačka 1. ovog člana vrše funkciju u diplomatsko–konzularnom predstavništvu države imenovanja na teritoriji države prijema, odnosno do završetka mandata člana diplomatsko–konzularnog predstavnika.

6. Država imenovanja obavestiće, diplomatskim putem, ministarstvo spoljnih poslova države prijema o dolasku i konačnom odlasku lica koja su članovi porodice, odnosno deo zajedničkog prijavljenog domaćinstva iz tačke 1. ovog člana i gde je potrebno, činjenici da je neko lice prestalo da bude član porodice, odnosno deo zajedničkog domaćinstva.

Član 2.

Procedure

1. Diplomatsko–konzularno predstavništvo države imenovanja upućuje zahtev za obavljanje plaćene delatnosti, u ime člana porodice, ministarstvu spoljnih poslova države prijema.

2. U zahtevu se navodi srodstvo člana porodice sa članom diplomatsko–konzularnog predstavništva, kao i plaćena delatnost koju će to lice obavljati.

3. Nakon provere podataka iz stava 2. ovog člana i saglasnosti nadležnih organa, ministarstvo spoljnih poslova države prijema će obavestiti diplomatsko–konzularno predstavništvo države imenovanja da to lice može obavljati plaćenu delatnost koja je predmet zahteva.

4. Procedure koje slede primenjuju se na način kojim se omogućava korisniku dozvole da se bavi plaćenom delatnošću što je pre moguće. Svi zahtevi u vezi sa radnim dozvolama i ostalim sličnim formalnostima primenjuju se na način povoljan po korisnika dozvole.

5. Dozvola korisnika koji obavlja plaćenu delatnost ne podrazumeva izuzeće od bilo kojih zakonskih ili drugih zahteva u vezi sa ličnim osobinama, profesionalnim ili drugim kvalifikacijama koje pojedinac u pitanju mora da predoči prilikom obavljanja plaćene delatnosti.

6. Dozvola za obavljanje plaćene delatnosti može se uskratiti u slučajevima gde, iz bezbednosnih razloga, samo državljani države prijema mogu obavljati takvu delatnost.

Član 3.

Građanske i upravne privilegije i imuniteti

U slučajevima kada korisnik dozvole uživa imunitet od građanske i upravne jurisdikcije države prijema, u skladu sa odredbama Bečkih konvencija, takav imunitet se neće primenjivati u pogledu bilo koje radnje izvedene u sklopu plaćene delatnosti, a koja je predmet građanskog ili upravnog prava države prijema. Država imenovanja odreći će se imuniteta od izvršenja bilo koje odluke suda u vezi sa ovim pitanjima.

Član 4.

Imunitet od krivičnog gonjenja

U slučajevima kada korisnik dozvole za obavljanje plaćene delatnosti uživa imunitet od krivične jurisdikcije države prijema, u skladu sa odredbama Bečkih konvencija:

a) država imenovanja odreći će se imuniteta od krivične jurisdikcije koju uživa korisnik dozvole u odnosu na državu prijema, a u vezi sa bilo kojim delom ili propustom koji proizilazi iz plaćene delatnosti, osim u posebnim slučajevima gde država imenovanja smatra da bi takvo odricanje moglo biti suprotno njenim vlastitim interesima;

b) odricanje od imuniteta od krivične jurisdikcije neće se tumačiti kao proširenje na imunitet od izvršenja kazne, za koje je potrebno posebno ukidanje. U slučaju takvog zahteva, država imenovanja ozbiljno će razmotriti zahtev države prijema.

Član 5.**Oporezivanje i režim socijalnog osiguranja**

U skladu sa odredbama Bečkih konvencija, korisnici dozvole koji obavljaju plaćenu delatnost podležu oporezivanju i režimima socijalnog osiguranja države prijema za sva pitanja koja su u vezi sa njihovom plaćenom delatnošću u državi prijema.

Član 6.**Izmene i dopune**

Ovaj sporazum može se izmeniti i dopuniti uz obostranu saglasnost Strana, diplomatskim putem.

Član 7.**Trajanje i prestanak važenja**

Ovaj sporazum zaključuje se na neodređeni vremenski period.

Svaka strana može da otkáže Sporazum u bilo koje vreme, uz prethodno pisano obaveštenje drugoj strani, šest meseci unapred.

Član 8.**Stupanje na snagu**

Ovaj sporazum stupa na snagu danom prijema poslednjeg pisanog obaveštenja, kojim Strane obaveštavaju jedna drugu, diplomatskim putem, o ispunjenju unutrašnjih pravnih procedura neophodnih za njegovo stupanje na snagu.

Potpisano u Beogradu, dana 5. jula 2019. godine, u dva originalna primerka na srpskom i crnogorskom i, pri čemu su oba teksta jednako verodostojna.

ZA VLADU REPUBLIKE SRBIJE**ZA VLADU CRNE GORE**

Ivica Dačić,
Potpredsednik Vlade i
ministar spoljnih poslova R. Srbije

Branislav Mićunović,
Ambasador Crne Gore u Beogradu

Član 3.

Organ nadležan za sprovođenje ovog sporazuma je Ministarstvo spoljnih poslova.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o obavljanju plaćene delatnosti određenih članova porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništava sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE ZAKONA

Oblast zapošljavanja članova porodica diplomatskog i drugog osoblja diplomatsko-konzularnih predstavništava dve zemlje ili u misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama, do sada nije bila pravno regulisana. Postoji obostrani interes za regulisanje ovog pitanja.

Sporazumom se na recipročnoj osnovi između dve države, reguliše obavljanje plaćene delatnosti članova porodice članova zvaničnih predstavništava dve države.

Postupak zapošljavanja članova porodice službenika države odašiljanja pokreće se tako što diplomatsko-konzularno predstavništvo podnosi zvaničan zahtev za obavljanje plaćene delatnosti Protokolu Ministarstva spoljnih poslova države prijema, koji nakon što utvrdi da ne postoje smetnje, u smislu ispunjenosti uslova predviđenih ovim sporazumom, kao i važećeg zakonodavstva države prijema, obaveštava diplomatsko-konzularno predstavništvo države odašiljanja, preko Protokola Ministarstva spoljnih poslova države prijema, o odluci donetoj u vezi sa zahtevom za obavljanje plaćene delatnosti.

U slučaju da izdržavani član porodice uživa imunitet od građanske i upravne jurisdikcije države prijema, ovaj imunitet se ne primenjuje u slučaju činjenja ili propusta ostvarenih za vreme obavljanja plaćene delatnosti. U takvim slučajevima, država odašiljanja će se odreći i od imuniteta radi izvršenja bilo koje odluke suda protiv člana porodice.

U pogledu imuniteta od krivičnog sudstva, država koja akredituje će se odreći i od ovog imuniteta za izdržavanog člana porodice u vezi sa bilo kojim delom ili propustom koji proizilazi iz plaćene delatnosti, osim u posebnim slučajevima kada država odašiljanja smatra da bi takvo odricanje bilo u suprotnosti sa njenim interesima.

Dozvola za bavljenje plaćenim poslom u skladu sa ovim sporazumom, prestaće da važi odmah nakon što korisniku tog ovlašćenja prestane status izdržavanog lica, datumom prestanka ugovornih obaveza ili, u svakom slučaju, kada se završi služba lica koje izdržava tog člana porodice.

Lica koja bi se zaposlila na osnovu ovog sporazuma potpadala bi pod režim socijalnog osiguranja zemlje prijema u vezi sa svim pitanjima koja se tiču njihovog zaposlenja u toj državi. Ona bi takođe, bila u obavezi da u državi prijema plaćaju sve poreze na prihod ostvaren po osnovu posla koji obavljaju u skladu sa ovim sporazumom.

Poslednjih godina je postala uobičajena međunarodnopravna praksa zaključivanja bilateralnih sporazuma kojima se na recipročnoj osnovi reguliše zapošljavanje članova porodice zaposlenih u diplomatsko-konzularnim predstavništvima ili misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama. Druga svrha ovih sporazuma je da se pomenutom krugu lica ograniče privilegije i imuniteti

kada su u pitanju aktivnosti vezane za obavljanje plaćenih delatnosti, koji bi im inače pripadali prema bečkim konvencijama o diplomatskim i konzularnim odnosima.

U savremenim uslovima života sve je češća pojava da u mnogim zemljama supružnici odbijaju da napuste svoj posao da bi pratili u inostranstvo bračnog ili vanbračnog partnera koji je član osoblja diplomatsko-konzularnog predstavništva ili misije pri međunarodnim vladinim organizacijama. Ova činjenica navela je mnoge države, odnosno njihova ministarstva spoljnih poslova da pronađu pravni način da reše ovaj problem svojih zaposlenih. Osnovni cilj je očuvanje normalnog porodičnog života diplomatsko-konzularnih predstavnika i držanje porodice na okupu, uz zadovoljenje profesionalnih i ekonomskih preduslova za funkcionisanja tih porodica. Efekti rada diplomatsko-konzularnih predstavnika u slučaju razdvojenih porodica nesumnjivo su manji od efekata rada onih diplomatsko-konzularnih predstavnika koji rade u okruženju svojih porodica koje se nalaze sa njim u državi službovanja.

III. PROCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o obavljanju plaćene delatnosti određenih članova porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništava nije potrebno obezbeđivanje sredstava u budžetu Republike Srbije.